

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Proměny pojetí metafyziky v dějinách filosofie

Autor práce: Gabriela Váchová

Obor studia: Humanistika

Posudek vypracoval: Lukáš Novák

Datum: 19. 8. 2017

Cílem této bakalářské práce, jak byla zadána, mělo být porovnání několika různých pojmu metafyziky, jak se vyskytly v dějinách filosofie: tj. nemělo jít o porovnávání samotných metafyzických koncepcí (což by byl úkol daleko přesahující možnosti bakalářské práce), nýbrž o porovnání toho, co ten který autor má na mysli, když hovoří o metafyzice.

Bohužel je však třeba přiznat, že autorce se tento cíl příliš nezdařilo realizovat: od porovnávání různých pojmu metafyziky se totiž nechala svést k výkladům o samotných metafyzických koncepcích zvolených autorů, což se v mnoha případech ukázalo být – naprostoto pochopitelně – nad její sily; a to také předurčilo výslednou podobu práce. Při jejím sepisování navíc autorka zápasila ještě s dalším problémem, totiž s opakovánou neschopností přimět se k průběžné systematické práci a konzultacím, což vedlo k dlouhým obdobím nečinnosti následovaným horečnou snahou zachránit, co se dá, za pět minut dvanact, resp. posléze spíše pět minut po dvanacté. Toto je důvod, proč se zmíněný zásadní problém nepodařilo efektivně odstranit a proč se práci nepodařilo uvést do stavu, který bych pokládal za formálně a obsahově uspokojivý.

Z pozice vedoucího práce nechci její nedostatky konkrétně rozebírat – to přenechám oponentovi. Musím ovšem přiznat, že mám sám velké pochyby o její obhajitelnosti. Přestože jsem nicméně autorce sám doporučil od obhajoby upustit, respektoval jsem její přání práci přeče jen k obhajobě předložit, neboť si nejsem jistý tím, zda již nejsem příliš předpojatý, zaujatý původní nerealizovanou vizí a v důsledku toho příliš přísný a náročný. Ve prospěch práce lze navíc uvést to, že přes všechny problémy a mnohdy nezvládnuté výklady je v ní patrný potenciál, který by při patřičném nasazení, správném nasměrování a spolupráci s vedoucím práce bylo možné dotáhnout. Autorka se nezalekla přímé konfrontace s velmi obtížnými primárními texty z nejrůznějších dob a nelze říci, že by v tom vždy selhávala. Věřím tedy, že obhajoba práce před komisí přinese objektivnější zvážení jejích předností a nedostatků, než jakého bych byl schopen pouze já sám.

V rámci obhajoby bych autorce především doporučil pokusit se aspoň částečně provést to, co se v práci samotné zcela nezdařilo: tj. provést alespoň stručně systematické shod a rozdílů v *pojmech* metafyziky, jak jsou užívány jednotlivými autory. Má Aristotelés nějaký jeden pojem metafyziky či ne? Co odmítá Carnap, když odmítá „metafyziku“? Je to totéž, nebo něco jiného, než co nazývá metafyzikou Tomáš či Kant? A co pod jménem „metafyzika“ hájí Strawson? Atd. Za druhé, bylo by dobré, kdyby autorka dokázala alespoň v základních rysech jasně vysvětlit Kantův pojem metafyziky – kapitola věnovaná Kantovi patří mezi ty nejméně zdařilé z celé práce.

Pokud jde o doporučení či nedoporučení práce k obhájení, nechci v tomto případě vyjadřovat vyhraněné stanovisko. Z výše uvedeného je patrné, že práci pokládám za zásadně problematickou, což je situace, v níž

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

bude velmi záležet zejména na výkonu autorky při samotné obhajobě, který bude muset být velmi přesvědčivý.

Lukáš Novák